

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 11.11.2003
COM(2003)456 τελικό

2003/0161 (CNS)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2100/94 για τα κοινοτικά
δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών**

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το άρθρο 29 του κανονισμού 2100/94/EK για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών είναι ασύμβατο προς το άρθρο 12 της οδηγίας 98/44/EK για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων.

Το Φεβρουάριο του 1998 το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να εξετάσει αυτή την ασυμβατότητα και να υποβάλει κατάλληλη πρόταση για την τροποποίηση του κανονισμού 2100/94/EK.

Μια φυτική ποικιλία μπορεί να προστατεύεται από δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών αλλά μπορεί επίσης να περιλαμβάνει μια ή περισσότερες βιοτεχνολογικές εφευρέσεις οι οποίες προστατεύονται ήδη από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, π.χ. γενετικά συστατικά κατοχυρωμένα με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Αυτά τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας μπορεί να ανήκουν σε διαφορετικά άτομα.

Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των διαφόρων ιδιοκτητών της πνευματικής ιδιοκτησίας, οι δύο αυτές νομικές πράξεις προβλέπουν τη δυνατότητα παροχής αναγκαστικών μέτρων (δικαιώματα εκμετάλλευσης ή αμοιβαίες εκχωρήσεις αδειών εκμετάλλευσης), έτσι ώστε η φυτική ποικιλία ή το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας να μπορούν να αποτελούν αντικείμενα εκμετάλλευσης, αλλά μόνον όταν αυτό δικαιολογείται.

Στην περίπτωση του κανονισμού 2100/94/EK, αυτό μπορεί να γίνεται μόνον για λόγους «δημοσίου συμφέροντος». Σύμφωνα με την οδηγία 98/44/EK, μπορεί να χορηγείται υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης εάν η φυτική ποικιλία συνιστά «σημαντική τεχνική πρόοδο με αξιοσημείωτο οικονομικό ενδιαφέρον», αλλά δεν αφορά το «δημόσιο συμφέρον».

Η παρούσα τροποποίηση του κανονισμού 2100/94 θα επιλύσει αυτήν την αναντιστοιχία:

1. Θα εξασφαλίσει τη συνοχή του καθεστώτος των υποχρεωτικών αμοιβαίων αδειών που προβλέπεται από τον κανονισμό 2100/94 για τα κοινοτικά δικαιώματα επί των φυτικών ποικιλιών και την οδηγία 98/44/EK για τις βιοτεχνολογικές εφευρέσεις.
2. Για να καταστήσει δυνατή την εκμετάλλευση μιας κατοχυρωμένης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας βιοτεχνολογικής εφεύρεσης, το κοινοτικό γραφείο φυτικών ποικιλιών δύναται να χορηγήσει στον κάτοχο διπλώματος ευρεσιτεχνίας υποχρεωτική άδεια για τη χρησιμοποίηση μιας προστατευόμενης φυτικής ποικιλίας που περιέχει την εφεύρεσή του. Οι υποβάλλοντες αιτήσεις για υποχρεωτικές άδειες πρέπει να αποδείξουν ότι:
 - έχουν υποβάλει αίτηση ανεπιτυχώς στον κάτοχο του δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας για να λάβουν συμβατική άδεια· και
 - η βιοτεχνολογική εφεύρεση συνιστά αξιόλογη τεχνική πρόοδο σημαντικού οικονομικού ενδιαφέροντος σε σύγκριση με την προστατευόμενη φυτική ποικιλία.

3. Μπορεί να χορηγηθεί αμοιβαία άδεια στον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας προκειμένου αυτός να εκμεταλλευθεί τη φυτική ποικιλία που περιέχει τη βιοτεχνολογική του εφεύρεση, εάν έχει χορηγηθεί στον κάτοχο ενός δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας υποχρεωτική άδεια για τη χρησιμοποίηση της προστατευόμενης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφεύρεσής του δυνάμει της οδηγίας 98/44/ΕΚ.

Η πρόταση δεν έχει νέες δημοσιονομικές επιπτώσεις για τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

Η πρόταση δεν θα έχει επιπτώσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2100/94 για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 308,

την πρόταση της Επιτροπής¹,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2100/94³ θεσπίζει, παράλληλα με τα εθνικά καθεστάτα, ένα κοινοτικό καθεστώς για την παροχή δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας τα οποία ισχύουν σε όλο το έδαφος της Κοινότητας (“Κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών”).
- (2) Η επίτευξη και η εφαρμογή του εν λόγω κοινοτικού καθεστώτος εξασφαλίζονται από ένα κοινοτικό γραφείο το οποίο έχει νομική προσωπικότητα, και αποκαλείται Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (“Γραφείο”).
- (3) Μόνο το Γραφείο έχει το δικαίωμα να χορηγήσει υποχρεωτική άδεια εκμετάλλευσης για μία φυτική ποικιλία η οποία προστατεύεται από κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας.
- (4) Το κοινοτικό νομικό πλαίσιο για την προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων, που θεσπίστηκε με την οδηγία 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 1998, για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων⁴, στο άρθρο 12 ορίζει τους κανόνες για τη χορήγηση υποχρεωτικής άδειας μη αποκλειστικής εκμετάλλευσης των προστατευόμενων φυτικών ποικιλιών που περιλαμβάνουν εφευρέσεις με διπλώματα ευρεσιτεχνίας και αντίστροφα.

¹ ΕΕ C , , σ. .

² ΕΕ C , , σ. .

³ ΕΕ L 227 της 1.9.1994, σ. 1.

⁴ ΕΕ L 213 της 30.7.1998, σ. 13.

- (5) Το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2100/94 γενικά, προβλέπει τη χορήγηση υποχρεωτικής άδειας εκμετάλλευσης για κοινοτικές φυτικές ποικιλίες για λόγους δημοσίου συμφέροντος, ενώ το άρθρο 12 της οδηγίας 98/44/ΕΚ δεν προβλέπει τέτοια απαίτηση σχετικά με την υποχρεωτική αμοιβαία άδεια μεταξύ μίας κατοχυρωμένης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφεύρεσης και ενός δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας.
- (6) Δεδομένου ότι είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η συνοχή του καθεστώτος των υποχρεωτικών αμοιβαίων αδειών σε διαφορετικούς τομείς της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, οι κανόνες που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2100/94 πρέπει να ευθυγραμμιστούν με εκείνους που προβλέπονται στην οδηγία 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 1998, για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων.
- (7) Πρέπει να ληφθεί υπόψη η εθνική προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων, σύμφωνα με την οδηγία 98/44/ΕΚ και η ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι ο κάτοχος εθνικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να λάβει αμοιβαία άδεια για ένα δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας μόνο στα κράτη μέλη στα οποία μπορεί να κάνει αίτηση για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για βιοτεχνολογική εφεύρεση,
- (8) Η συνθήκη δεν προβλέπει, για την έκδοση του παρόντος κανονισμού, άλλες εξουσίες πέραν εκείνων που ορίζονται στο άρθρο 308,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2100/94 τροποποιείται ως εξής:

Μετά το άρθρο 29 προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

"Άρθρο 29

Υποχρεωτική αμοιβαία άδεια για ποικιλία που περιλαμβάνει εφεύρεση με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας

1. Το γραφείο χορηγεί σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα δικαίωμα αναγκαστικής εκμετάλλευσης κατόπιν αιτήσεως αυτού του προσώπου ή αυτών των προσώπων, αλλά μόνον για λόγους δημοσίου συμφέροντος και αφού ζητηθεί η γνώμη του διοικητικού συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 36.
2. Κατόπιν αιτήσεως ενός κράτους μέλους, της Επιτροπής ή οργανισμού που έχει ιδρυθεί σε κοινοτικό επίπεδο και έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, είναι δυνατόν να χορηγηθεί δικαίωμα αναγκαστικής εκμετάλλευσης, είτε σε μία κατηγορία προσώπων που πληρούν συγκεκριμένους όρους είτε σε οποιοδήποτε σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή σε όλη την Κοινότητα. Το εν λόγω δικαίωμα είναι δυνατόν να χορηγηθεί μόνον για λόγους δημοσίου συμφέροντος και με την έγκριση του διοικητικού συμβουλίου.

3. Το γραφείο, όταν χορηγεί δικαίωμα αναγκαστικής εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 ή 5, καθορίζει το είδος των πράξεων που καλύπτονται, καθώς και τους σχετικούς εύλογους όρους καθώς και τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις που αναφέρει η παράγραφος 2. Κατά τον καθορισμό των ευλόγων όρων, λαμβάνονται υπόψη τα συμφέροντα κάθε κατόχου κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικών ποικιλιών, ο οποίος θίγεται από τη χορήγηση του δικαιώματος αναγκαστικής εκμετάλλευσης. Οι εύλογοι όροι είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν μία ενδεχόμενη προθεσμία, την καταβολή μιας δίκαιης αμοιβής στον κάτοχο, μπορεί δε να επιβάλλουν στον κάτοχο ορισμένες υποχρεώσεις, η εκπλήρωση των οποίων είναι αναγκαία για να εξασφαλιστεί η χρήση του δικαιώματος αναγκαστικής εκμετάλλευσης.
4. Μετά την πάροδο κάθε έτους από τη χορήγηση του δικαιώματος αναγκαστικής εκμετάλλευσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 ή 5, και μέσα στην προαναφερθείσα ενδεχόμενη προθεσμία, καθένας από τους διαδίκους μπορεί να ζητήσει την κατάργηση ή την τροποποίηση της απόφασης περί χορήγησης του εν λόγω δικαιώματος. Η αίτηση μπορεί να στηριχθεί μόνον στο ότι οι περιστάσεις που υπαγόρευαν την προηγηθείσα απόφαση έχουν εν τω μεταξύ μεταβληθεί.
5. Το δικαίωμα αναγκαστικής εκμετάλλευσης χορηγείται, κατόπιν αιτήσεως, στον κάτοχο όσον αφορά μία κατ' ουσίαν παράγωγο ποικιλία αν πληρούνται τα κριτήρια της παραγράφου 1. Οι εύλογοι όροι οι οποίοι αναφέρονται στην παράγραφο 3 περιλαμβάνουν την καταβολή δίκαιης αμοιβής στον κάτοχο της αρχικής ποικιλίας.
6. Οι εκτελεστικοί κανόνες δυνάμει του άρθρου 114 είναι δυνατόν να προσδιορίζουν ορισμένες περιπτώσεις ως παραδείγματα του δημοσίου συμφέροντος που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 και, επιπλέον, να ορίζουν λεπτομερέστερα την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων.
7. Τα κράτη μέλη δεν δύνανται να χορηγήσουν δικαιώματα αναγκαστικής εκμετάλλευσης που αφορούν τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικής ποικιλίας.
8. Οι ακόλουθοι κανόνες ισχύουν κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 έως 7:
 - α) Αν ο κάτοχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας που αφορά βιοτεχνολογική εφεύρεση υποβάλει αίτηση στο Γραφείο για υποχρεωτική άδεια μη αποκλειστικής εκμετάλλευσης της προστατευόμενης από αυτό το δικαίωμα φυτικής ποικιλίας σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 2 της οδηγίας 98/44/EK, το Γραφείο χορηγεί την άδεια αυτή, έναντι καταβολής ανάλογης αμοιβής, στον κάτοχο του δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας, υπό τον όρο ότι ο κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να αποδείξει ότι
 - i) έχει απευθυνθεί μάταια στον κάτοχο του δικαιώματος παραγωγής φυτικής ποικιλίας για να λάβει συμβατική άδεια· και
 - ii) η εφεύρεση συνιστά αξιόλογη τεχνική πρόοδο σημαντικού οικονομικού ενδιαφέροντος σε σχέση με την προστατευόμενη φυτική ποικιλία.

- β) Στην περίπτωση που έχει χορηγηθεί στον κάτοχο υποχρεωτική άδεια για να μπορέσει να αποκτήσει ή να εκμεταλλευτεί το κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικών ποικιλιών, σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας για την μη αποκλειστική χρήση κατοχυρωμένης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφεύρεσης, το Γραφείο, μετά από αίτηση του κατόχου του διπλώματος ευρεσιτεχνίας για την εν λόγω εφεύρεση, του χορηγεί αμοιβαία άδεια μη αποκλειστικής εκμετάλλευσης, με λογικούς όρους για την εκμετάλλευση της ποικιλίας.
- γ) Κατά τη χορήγηση άδειας ή αμοιβαίας άδειας σε κάτοχο διπλώματος ευρεσιτεχνίας σύμφωνα με την παράγραφο (α) ή (β) αντιστοίχως, το Γραφείο μπορεί να περιορίσει το πεδίο εφαρμογής της άδειας ή της αμοιβαίας άδειας σε εκείνα τα κράτη μέλη της Κοινότητας στα οποία μπορεί να χορηγηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που αφορά το ίδιο συγκεκριμένο αντικείμενο.”

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*